

Streszczenie Pracy Doktorskiej

Zmotoryzowanie gospodarstw domowych – między ideologią a konsumpcjonizmem w polskiej polityce społeczno-gospodarczej po roku 1945

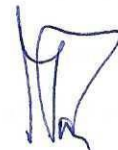
Celem pracy, zatytułowanej „Zmotoryzowanie gospodarstw domowych – między ideologią a konsumpcjonizmem w polskiej polityce społeczno-gospodarczej po roku 1945”, jest zaprezentowanie polskiego przemysłu motoryzacyjnego, na tle historyczno-politycznym w odniesieniu do początku całej branży na świecie oraz jej wpływu na postawy konsumenckie obywateli. W rozprawie w związku z tym spróbowano również ustalić, jak przełożyły się te postawy na zmotoryzowanie gospodarstw domowych, które w kolejnych dziesięcioleciach, szczególnie XX i XXI wieku, przybierały w wielu wymiarach inny charakter. Produkcja pojazdów z upływem czasu stawała się również istotnym zagadnieniem w polityce państwa, co w konsekwencji przekładało się na możliwości zaspokojenia potrzeb nabywców. W pracy zostały również zaprezentowane dwie różne koncepcje w podejściu do motoryzacji. Jedna dotyczyła podejścia państwa autokratycznego do przemysłu, a druga była ściśle związana z gospodarką wolnorynkową. Punktem odniesienia stało się tu państwo polskie, które głównie z uwagi na uwarunkowania zewnętrzne miało narzucony system autorytarny, bezpośrednio po drugiej wojnie światowej, a następnie od roku 1989, zaczęło drogę odchodzenia od takiej formy sprawowania rządów, do demokracji parlamentarno-gabinetowej z gospodarką wolnorynkową. Zostały również przedstawione perspektywy rozwojowe motoryzacji w Polsce, z szczególnym uwzględnieniem województwa śląskiego. Całość uzupełniają badania naukowe, między innymi ankieta badawcza z opracowaniem ilościowym i jakościowym oraz wywiady eksperckie.

Praca składa się z pięciu rozdziałów. Rozdział I, jest zatytułowany „Przemysł motoryzacyjny jako istotne zagadnienie w polityce państwa”. Składa się on z trzech podrozdziałów: 1.1 „Udział i znaczenie przemysłu motoryzacyjnego w gospodarce światowej”, 1.2 „Udział i znaczenie branży motoryzacyjnej na rynku polskim”, 1.3. „Wpływ polityki polskich władz na rozwój przemysłu związanego z produkcją samochodów”. Rozdział II, jest nazwany „Koncepcja motoryzacji w państwie autokratycznego socjalizmu na przykładzie polskim”. W jego skład wchodzi dwa podrozdziały: 2.1 „Decyzje polityczne władz PRL w odniesieniu do branży motoryzacyjnej” oraz 2.2 „Polityka reglamentowana a przemysł motoryzacyjny”. Rozdział III, który brzmi „Wolny rynek i zachowania konsumenckie jako element wzrostu gospodarczego kraju”. Ma on trzy podrozdziały: 3.1 „Znaczenie wolnego rynku po przemianach ustrojowych roku 1989”, 3.2 „Zachowania konsumenckie a rynek

sprzedży samochodów w Polsce”, 3.3 „Znaczenie wzrostu gospodarczego na postrzeganie kraju w polityce międzynarodowej”. Rozdział IV, który jest zatytułowany „Perspektywy rozwojowe branży motoryzacyjnej w Polsce”. Jego częścią są cztery podrozdziały: 4.1 „Nowoczesne technologie i zaplecze naukowe w przemyśle motoryzacyjnym”, 4.2 „Kierunki rozwoju przemysłu samochodowego w kraju i na świecie”, 4.3 „Elementy pakietu klimatycznego i ochrona środowiska jako istotny czynnik w produkcji samochodów”, 4.4 „Rola przemysłu motoryzacyjnego w województwie śląskim, w odniesieniu do całego kraju”. Rozdział V, który generalnie jest opracowaniem badań własnych, został nazwany „Badania własne. Analiza statystyczna, ocena opinii na temat zmotoryzowania gospodarstw domowych w kontekście ideologii i konsumpcjonizmu, w polskiej polityce społeczno-gospodarczej po roku 1945 oraz wywiady eksperckie”. Ten rozdział nie zawiera podrozdziałów.

Cała rozprawa porusza jeden z ważniejszych aspektów współczesnego świata, jakim jest motoryzacja. Jest to zarówno dział gospodarki jaki i element życia społecznego, co generalnie wpływa na działania polityczne praktycznie wszystkich państw na świecie. Obecnie nie można sobie wyobrazić funkcjonowania gospodarstw domowych bez pojazdów samochodowych, gdyż stały się one nieodzownym elementem zarówno przemieszczania się jak i powszechnej fascynacji. Praca ta więc próbuje między innymi rozwikłać ten dzisiejszy fenomen.

Tabata Kropiela